

prof. dr. Jolanta Šinkūnienė
Humanitarinių ir socialinių mokslų ekspertų komiteto narė, Vilniaus universiteto profesorė

„Mokslinių tyrimų kultūra lemia tai, kaip atliekami moksliniai tyrimai ir kaip skelbiami jų rezultatai, ji turi didelės įtakos tyrėjų karjeros patrauklumo augimui, formuoja įtrauktesnę ir labiau mokslu pasitikinčią visuomenę.

Palanki mokslinių tyrimų kultūra sukuria saugią, motyvuojančią, kūrybiškumą skatinančią mokslinių tyrimų ekosistemą, todėl jos vystymas yra ypač svarbus šiuolaikiniame mokslo pasaulyje.

Neabejoju, jog mokslinių tyrimų kultūra, kurioje vadovaujamosi bendradarbiavimu ir atvirumu, laikomasi etikos principų, gali gerokai sustiprinti visuomenės pasitikėjimą mokslu. Visuomenės įtraukimas į mokslą ją supažindina su mokslo procesais, skatina jais domėtis, atskleidžia mokslo vertę, o atviras bendravimas ir bendradarbiavimas – labiau pasitikėti“, – teigia prof. dr. J. Šinkūnienė.

Visą interviu kviečiame skaityti naujienlaiškio rubrikoje „Mėnesio interviu“.

LMT pirmininko susitikime su Vilniaus arkivyskupu – kultūros paveldo tyrimų perspektyvos

Mokslas be sienų: pradeda podoktorantūros stažuotių programa Japonijos mokslininkams

Prezidentas įteikė valstybės apdovanojimus už nuopelnus Lietuvai ir jos vardo garsinimą

Doktorantūra nėra tik disertacijos rašymas, o tyrimai aktualūs ne tik laboratorijose: jaunoji mokslininkė sklaido mitus apie mokslą

LMT patirtis UNESCO atvirojo mokslo konferencijoje ir OPUS projekto baigiamajame renginyje Paryžiuje: Lietuvos indėlis į atvirojo mokslo transformaciją Europoje

Kaune vyksianti ICANN 2025 konferencija suburs pasaulinius dirbtinio intelekto ir neuromokslų lyderius

Europos Komisija: tęsiama „Europos horizonto“ programa su beveik dvigubai didesniu – 175 mlrd. eurų – biudžetu

Liepos 16 d. Europos Komisija pristatė pasiūlymą dėl Daugiametės finansinės programos (DFP) (angl. *Multiannual Financial Framework, MFF*) biudžeto 2028–2034 metams, kartu pateikdama ir dokumentą apie būsimąją 10-ąją bendrąją Europos Sąjungos (ES) mokslinių tyrimų ir inovacijų programą (BP). Tai svarbi žinia Lietuvos mokslo ir inovacijų bendruomenei, kadangi bus tęsiama „Europos horizonto“ programa su beveik dvigubai didesniu – 175 mlrd. eurų – biudžetu.

Naujoji BP remsis ankstesnių programų pasiekimais – plės tai, kas pasiteisino, supaprastins tai, ką buvo įmanoma supaprastinti, ir sutelks investicijas ten, kur jos labiausiai reikalingos Europai.

Kviečiame susipažinti su LINO biuro naujienlaiškiu!

Naujienlaiškyje galite sužinoti apie pastarųjų keletą mėnesių Briuselio mokslo ir inovacijų politikos aktualijas.

Lietuvos mokslo ir inovacijų ryšių ir kompetencijos biuro Briuselyje LINO įsteigtas, siekiant padėti Lietuvos tyrėjams vystyti tarptautinį bendradarbiavimą ir dalyvauti Europos Sąjungos mokslo finansavimo programose.

EUROPOS HORIZONTAI

ES mokslo, technologijų ir inovacijų politikos aktualijos

LINO biuro naujienlaiškis Nr. 13, 2025 m. liepa

[pusėjus vasarai, sveikinamės su jumis iš Briuselio!]

Netrukus čia viskas maždaug mėnesiui aprims, nes artėja rugpjūtis, kai daugelis pradeda atostogauti, o ES institucijos sulėtina tempą ir dirba tik su neatidėliotais klausimais. Tačiau jau nuo rugsėjo veiksmas vėl sugrįš visu pajėgumu.

Šiame naujienlaiškio numeryje apžvelgiame svarbiausius ES mokslo ir inovacijų politikos įvykius nuo kovo vidurio iki dabar, t.y. vasaros sezono atostogų pradžios. Kaip tuoj pamatysite, naujienų netrūko.

2025 m. rugpjūčio 26 d.

Konferencija „Mokslo vasara su LMT“

2025 m. rugpjūčio 4 d.

Informacinė sesija „Europos mokslo tarybos 2026 m. darbo programos pristatymas Baltijos šalių tyrėjams“

BŪSIMI RENGINIAI

Turite naujienų, kurios galėtų tapti LMT naujienlaiškio dalimi? Pasidalykite el. p. aktualijos@lmt.lt

Prof. J. Šinkūnienė: Mokslinių tyrimų kultūra gali sustiprinti visuomenės pasitikėjimą mokslu

Mėnesio interviu

Tarptautinės asociacijos „Mokslo Europa“, kurios narė – Lietuvos mokslo taryba, darbo grupė, skirta mokslinių tyrimų kultūros (angl. research culture) problematikai nagrinėti, mokslo bendruomenei pristatė naujausią savo leidinį „Mokslinių tyrimų kultūrų vizija: tyrėjams, jų idėjoms ir veiklai palankesnės sistemos link“. Humanitarinių ir socialinių mokslų ekspertų komiteto narė, Vilniaus universiteto profesorė Jolanta Šinkūnienė, koordinuojanti šios darbo grupės veiklą, dalijasi įžvalgomis, kodėl mokslinių tyrimų kultūra – vienas šiuolaikinio mokslo pasaulio prioritetų.

– Kaip jūs galėtumėte apibūdinti, kas yra mokslinių tyrimų kultūra, ir kodėl ji svarbi akademiniai bendruomenei?

– Mokslinių tyrimų kultūra – labai platus terminas. Tarptautinė asociacija „Mokslo Europa“ remiasi Karališkosios draugijos (angl. Royal Society) pateikiamu apibrėžimu, kuriame mokslinių tyrimų kultūra apibūdinama kaip apimanti mokslo bendruomenių elgesį, vertybes, lūkesčius, požiūrį ir normas.

Mokslinių tyrimų kultūra lemia tai, kaip atliekami moksliniai tyrimai ir kaip skelbiami jų rezultatai, ji turi didelės įtakos tyrėjų karjeros patrauklumo augimui, formuoja įtrauktesnę ir labiau mokslu pasitikinčią visuomenę.

Palanki mokslinių tyrimų kultūra sukuria saugią, motyvuojančią, kūrybiškumą skatinančią mokslinių tyrimų ekosistemą, todėl jos vystymas yra ypač svarbus šiuolaikiniame mokslo pasaulyje.

– Asociacija „Mokslo Europa“ mokslo bendruomenei pristatė naujausią savo leidinį „Mokslinių tyrimų kultūrų vizija: tyrėjams, jų idėjoms ir veiklai palankesnės sistemos link“ (angl. *A Vision & Framework for Research Cultures: Improving the Conditions for Researchers, Research ideas, and the Research Endeavour*). Kokie svarbiausi pristatomos vizijos elementai, ir kurie iš jų galėtų būti aktualiausi Lietuvai?

– Dokumente pateikiama mokslinių tyrimų kultūrų ateities vizija, kurios svarbiausios vertybės – mokslinių tyrimų laisvė, bendradarbiavimas ir kolegialumas, skaidrumas ir atvirumas, akademinis sąžiningumas ir etika, lygios galimybės ir įtrauktis.

Rengdami šį dokumentą stengėmės atsižvelgti į svarbiausias šiuolaikinio mokslo aktualijas – akademinės karjeros patrauklumą, atvirąjį mokslą, lygybę, sąžiningumą, etikos ir įtraukties principus bei daugelį kitų aspektų.

Dokumente atsispindi mokslinių tyrimų kultūrų vizija, kurią norėtume matyti netolimoje ateityje, ir kuri galėtų įkvėpti mokslinių tyrimų srityje jau dirbančius žmones bei pritraukti naujų, sudaryti palankesnes sąlygas tyrėjų idėjoms ir jų įgyvendinimui.

Tai vizija, kuri išryškina globalią mokslinių tyrimų vertę ir misiją – didinti visuomenės ir mus supančio pasaulio gerovę.

Manau, kad visi šiame dokumente pristatomos vizijos elementai yra aktualūs Lietuvai, nes tai kertiniai bet kurios mokslo ekosistemos elementai.

Specifinius poreikius ir iššūkius, su kuriais susiduria mūsų mokslo bendruomenė, geriausiai įvardytų ji pati, todėl labai svarbu rengti daugiau mokslo bendruomenei skirtų susitikimų, diskusijų, renginių, susijusių su mokslinių tyrimų kultūros aspektais. Manau, kad jie ne tik išryškintų svarbiausius iššūkius, su kuriais skirtinguose karjeros etapuose susiduria mokslininkai, bei ir leistų pasidalyti gerą patirtimi, mokyti vieniems iš kitų, tobulinti mokslinių tyrimų kultūrą.

– Ar mokslinių tyrimų kultūros samprata gali skirtis skirtingose šalyse ar net vienos šalies skirtingose institucijose? Kodėl prireikė ne vienerių metų diskusijų prieš pristatant naują leidinį akademiniai bendruomenei?

– Bendrieji mokslinių tyrimų kultūros principai skirtingose kultūrose turėtų būti vienodi, tačiau praktikos ir iššūkių, su kuriais realybėje susiduria skirtingos bendruomenės, labai skiriasi. Ir „bendruomenė“ šiuo atveju nereiškia tik skirtingų šalių ar kultūrų bendruomenių, skirtumai gali būti ir tarp mokslo sričių ar disciplinų, kurios taip pat reprezentuoja skirtingas mokslinių tyrimų kultūras.

Visas interviu čia.